

Program profilaktyki Szkoły Podstawowej nr 27 im. Stefana Czarnieckiego na lata 2015-2018

1. Wstęp

Program profilaktyki Szkoły Podstawowej nr 27 jest nieodłącznym elementem statutu Szkoły i wspólnie z programem wychowawczym realizuje cele wychowawczo-opiekuńcze oraz profilaktyczne. Głównym założeniem programu profilaktyki jest szeroko rozumiana działalność Szkoły na rzecz zapobiegania zachowaniom ryzykownym oraz interwencja w sytuacjach wymagających zdecydowanej reakcji na niepożądane zjawiska i zachowania uczniów. Program profilaktyki w swoich założeniach ma na celu wspomóc wychowawczą rolę rodziców, dostarczać wiedzy i przykładów na temat przestrzegania norm współżycia społecznego oraz przygotować uczniów do życia w dorosłym świecie ludzi odpowiedzialnych za swoje zachowania. Realizacja programu profilaktyki jest przewidziana na trzy lata, począwszy od roku szkolnego 2015/2016.

2. Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (tj. Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1943);
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1379);
- Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. 2001 nr 61 poz. 624 z późn. zm.);
- Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podatwy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U.2012 nr 0 poz. 977);
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2003 nr 6 poz. 69 z późn. zm.);
- Rozporządzenie MEN z dnia 20 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.2013 nr 0 poz. 532);
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1249);
- Rozporządzenie MEN z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U.2015 nr 0 poz.843 z późn. zm.).

3. Poznawanie zasad savoir-vivre'u w praktyce:

- systematyczne uświadamianie uczniom szkodliwości używania wulgaryzmów,

- promowanie szacunku do języka ojczystego,
- przeprowadzenie cyklu lekcji wychowawczych poświęconych szkodliwości zachowań ryzykownych, w tym wszelkim przejawom przemocy i agresji,
- realizacja zajęć poświęconych szkodliwości używek,
- zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania i pasje uczniowskie, przeprowadzenie diagnozy potrzeb,
- przeprowadzenie zajęć dotyczących cyberprzemocy, szkodliwości nadmiernego spędzania czasu przy komputerze,
- kształtowanie postaw tolerancji wobec inności, zasad demokracji, sprawiedliwości społecznej i zasad moralnych,
- doskonalenie umiejętności efektywnej komunikacji, podejmowania decyzji oraz radzenia sobie ze stresem,
- budowanie własnego wizerunku i wiary we własne możliwości,
- zdobywanie wiedzy o zdrowym trybie życia,
- rozwijanie umiejętności interpersonalnych, asertywności, empatii, rozładowania negatywnych emocji,
- kształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych,
- wspieranie rodziców w procesie wychowania uczniów, przeprowadzenie pogadanek, szkoleń, warsztatów, w szczególności dotyczących trudnych zachowań dzieci i młodzieży.

4. Założenia programu:

- główne założenia programu koncentrują się wokół przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym i niepożądanym przez skutecznie prowadzoną profilaktykę zachowań,
- zadaniem Szkoły jest wzmacnianie pozytywnych zachowań uczniów oraz promowanie działań, które służą powszechnie akceptowanym normom społecznym,
- profilaktyka zachowań, stała diagnoza zachowań uczniów będzie prowadzona na bieżąco w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy oraz w ramach odrębnych zajęć profilaktyczno-edukacyjnych, w tym w formie przedstawień i scenek z zakresu profilaktyki zachowań,
- profilaktyka w Szkole w kolejnych trzech latach będzie opierała się na następujących działaniach:
 - wzmocnienie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym także z uczniem zdolnym,
 - wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych - koła zainteresowań, zajęcia wyrównawcze i wychowawcze, w oparciu o rzeczywiste potrzeby uczniów,
 - wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm, wartości i autorytetów),
 - stwarzanie uczniom warunków do rozwijania własnych zainteresowań i zagospodarowanie wolnego czasu uczniów zajęciami pozalekcyjnymi,
 - wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych;
- Szkoła będzie kontynuowała współpracę z następującymi instytucjami:
 - placówki kulturalno-oświatowe (księgarnia, kino, teatr, muzea i inne):
 - uczestnictwo w spektaklach teatralnych o charakterze profilaktycznym,

- udział w spotkaniach poświęconych problemom zdrowotnym,
- udział w konkursach organizowanych przez placówki kulturalno-oświatowe,
- placówki oświatowo-opiekuńcze (poradnia psychologiczno-pedagogiczna, poradnia uzależnień):
 - pomoc uczniom przejawiającym trudności w zachowaniu i nauce,
 - pomoc dzieciom z rodzin uzależnionych i patologicznych,
 - udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,
 - udział w spotkaniach organizowanych przez psychologów, pedagogów, lekarzy specjalistów;
- wymiar sprawiedliwości (sąd, kuratorzy, policja):
 - współpraca z kuratorem, sądem rodzinnym,
 - udział w zajęciach prowadzonych przez policjantów na temat przeciwdziałania agresji i przestępczości.

5. **Cele programu:**

- dbałość o zapewnienie uczniom bezpiecznych warunków nauki,
- systematyczne diagnozowanie zachowań uczniów, w szczególności zachowań ryzykownych,
- wzmacnianie pozytywnych zachowań uczniów, dostarczanie przykładów właściwych postaw,
- zwracanie uwagi na kulturalne zachowania,
- zapobieganie i prowadzenie profilaktyki uzależnień,
- zapobieganie nadmiernemu spędzaniu czasu przy komputerze, przestrzeganie przed cyberprzemocą,
- promowanie zdrowego trybu życia,
- promowanie zdrowej żywności,
- utrwalenie postaw i zachowań społecznych warunkujących prawidłowy rozwój.

6. **Cele szczegółowe:**

- wypracowanie szkolnego kodeksu dobrego wychowania.

7. **Metody i formy pracy:**

- metody aktywizujące: drzewko decyzyjne, rybi szkielet, mapa mentalna, scenki dramatowe, debaty, dyskusje, panele dyskusyjne, wykorzystanie literatury, filmów i spektakli profilaktycznych, plakaty, gry dydaktyczne, symulacje,
- praca w grupach, zespołach, parach, praca indywidualna, apele, fora, happeningi,
- wycieczki i wyjazdy tematyczne,
- prezentacje multimedialne.

8. Reakcja Szkoły na zjawiska zagrażające bezpieczeństwu dzieci i młodzieży, sytuacje interwencyjne:

- interwencja w środowisku domowym ucznia prowadzona przez upoważnione osoby lub instytucje (policja, sąd rodzinny, kuratorzy), interwencja w środowisku szkolnym ucznia,
- interwencja w sytuacji kryzysu rozwojowego (prowadzona przez specjalistę),
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna,
- terapia specjalistyczna indywidualna, grupowa (prowadzona przez specjalistę).

9. Osoby odpowiedzialne za realizację:

- Dyrektor/wicedyrektor Szkoły,
- wychowawcy klas,
- nauczyciele pozostałych przedmiotów,
- pedagog szkolny,
- psycholog szkolny,
- rodzice,
- pielęgniarka szkolna.

10. Ewaluacja programu:

- ankiety ewaluacyjne skierowane do uczniów,
- obserwacje,
- wywiad środowiskowy, w tym wywiad z rodzicami,
- rozmowy wychowawcze,
- opinie uczniów i rodziców,
- analiza dokumentów Szkoły.

11. Spodziewane efekty:

- zmniejszenie liczby zachowań agresywnych w Szkole,
- wzrost poprawności językowej w mowie potocznej (rzadziej używane wulgaryzmy),
- utrwalenie zachowań asertywnych,
- empatia,
- wzrost wiedzy uczniów oraz rodziców na temat uzależnień i przeciwdziałania im,
- dbanie o zdrowie fizyczne i psychiczne,

- umiejętność organizowania czasu wolnego,
- świadome i umiejętne korzystanie z komputera, Internetu,
- prawidłowe reakcje w sytuacjach zagrożenia,
- zachowanie higieny osobistej,
- sukcesy uczniów w Szkole.

12. Harmonogram zadań:

Ip.	Zadania	Sposób realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
1	Opracowanie kodeksu dobrego wychowania	Ogłoszenie konkursu szkolnego na najlepszy kodeks dobrego wychowania, ustalanie zasad w zespołach klasowych	październik - listopad	Pedagog, psycholog, wychowawcy
2	Projekt edukacyjny "Każdy może być damą i dżentelmenem"	Opracowanie szkolnego projektu profilaktycznego propagującego zasady savoir-vivre'u	wrzesień - grudzień	Pedagog, psycholog, wychowawcy
3	Tydzień kultury językowej Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego	Promowanie poprawnej polszczyzny poprzez konkursy, przedstawienia, turnieje, wystawy i inne	styczeń - luty	Pedagog, psycholog, nauczyciele polonisci, bibliotekarz, wychowawcy
4	Szkodliwość zachowań	Cykl zajęć wychowawczych z wykorzystaniem szkolnej	II semestr	Wychowawcy, pedagog,

Ip.	Zadania	Sposób realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
	ryzykownych, w tym wszelkich przejawów przemocy i agresji	filmoteki, prezentacji multimedialnych, w oparciu o spektakl profilaktyczny, zorganizowanie happeningu przeciw przejawom agresji		psycholog, policjant
5	Zajęcia pozalekcyjne dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych, rozwijających uczniowskie pasje i zainteresowania, zgodnie z przeprowadzoną wcześniej wśród uczniów i ich rodziców diagnozą potrzeb, zorganizowanie zajęć wyrównawczych i specjalistycznych	Maj -czerwiec diagnoza, wrzesień -czerwiec realizacja zajęć	Dyrektor, wicedyrektor, zespół ds. ewaluacji
6	Niebezpieczeństwo cyberprzemocy, gier komputerowych	Przeprowadzenia zajęć, w tym spotkań ze specjalistą w formie szkolenia dla uczniów i rodziców	Marzec -kwiecień	Nauczyciele zajęć komputerowych, wychowawcy

Ip.	Zadania	Sposób realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
7	Postawy tolerancji, demokracji, utrwalanie zasad moralnych i wartości	Realizacja zajęć wychowawczych z zastosowaniem metod aktywizujących, szkolnej filmoteki i prezentacji multimedialnych	W ciągu roku szkolnego	Wychowawcy, pedagog, psycholog
8	Treningi interpersonalne	Przeprowadzenie elementów treningu interpersonalnego w oddziałach klasowych w celu poprawy komunikacji między uczniami, opracowanie zasad kulturalnego porozumiewania się i szacunku dla rozmówcy	W ciągu roku szkolnego	Wychowawcy, pedagog, psycholog
9	Radzenie sobie ze stresem	Przeprowadzenie zajęć wychowawczych ze specjalistą, odgrywanie ról i scenek pomagających zrozumieć, jak radzić sobie ze stresem	W ciągu roku szkolnego	Wychowawcy, pedagog, psycholog

Ip.	Zadania	Sposób realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
10	Wiara we własne możliwości, wzrost samooceny, unikanie kompleksów	Udział uczniów w zajęciach pozwalających określić mocne i słabe strony uczniów, testy socjometryczne, zajęcia wzmacniające pewność siebie	W ciągu roku szkolnego	Wychowawcy, pedagog, psycholog
11	Radzenie sobie w sytuacjach konfliktowych	Przeprowadzenie ćwiczeń symulujących zachowania w sytuacjach konfliktowych, problemowych, przykłady radzenia sobie w sytuacji konfliktu	W ciągu roku szkolnego	Wychowawcy, pedagog, psycholog
12	Zasady zdrowego trybu życia	Zajęcia dotyczące zasad zdrowego trybu życia -ruch, higiena osobista, wizyty u lekarza, dbałość o zdrowie, właściwe odżywianie	W ciągu roku szkolnego	Lekarz, pielęgniarka, wychowawcy, pedagog, nauczyciele wychowania fizycznego

Ip.	Zadania	Sposób realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
13	Jak być asertywnym, a jak empatycznym?	Przeprowadzenie zajęć wychowawczych uświadamiających uczniom istotę asertywności i właściwego jej rozumienia. Przykłady zachowań empatycznych	W ciągu roku szkolnego	Wychowawcy
14	„W zgodzie z naturą”	Realizacja projektu ekologicznego, promującego szacunek do przyrody, dbałość o środowisko naturalne	Kwiecień - maj	Nauczyciele przyrody, plastyki, muzyki, poloniści, wychowawcy klas
15	Profilaktyka uzależnień	Przeprowadzenie cyklu zajęć uświadamiających uczniom niebezpieczeństwo zażywania narkotyków, dopalaczy, zagrożenia wynikające ze spożywania alkoholu i palenia tytoniu	W ciągu roku	Wychowawcy, pielęgniarka, nauczyciele specjaliści

Ip.	Zadania	Sposób realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
16	Spotkania profilaktyczne z rodzicami	Przeprowadzenie warsztatów, pogadań, szkoleń dotyczących zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, a także konsekwencji tych zachowań	Dwa razy w roku	Specjalista ds. prewencji, policjant, kurator sądowy, trenerzy, wychowawcy, pedagog

Program profilaktyki został przedstawiony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 28.08.2015r. i zatwierdzony do realizacji Uchwałą Rady Pedagogicznej nr 7 oraz przedstawiony Radzie Rodziców w dniu 01 września 2015 i zatwierdzony Uchwałą Rady Rodziców.

Przewodniczący Rady Pedagogicznej: Hanna Stankiewicz

Przewodniczący Rady Rodziców: Piotr Adamczyk